

Bilag 3

Følgegruppens kommentarer til Klimaborgertingets anbefalinger 2025

Resume

Dette notat orienterer om de kommentarer til Klimaborgertingets anbefalinger 2025, der er indsendt af deltagere i følgegruppen for Klimaborgertinget. Kommentarerne bruges i det videre arbejde med Klimastrategi 2035 og Klimaborgertingets tredje sæson i 2026. De indkomne kommentarer er vedlagt som bilag til dette notat.

Sagsfremstilling

Deltagerne i følgegruppen for Københavnernes Klimaborgerting har haft mulighed for at indsende kommentarer til Klimaborgertingets anbefalinger i perioden 26. februar – 14. marts 2025. Fire deltagere i følgegruppen fra hhv. Alternativet, Klimabevægelsen, Grønne Nabofællesskaber og CONCITO har sendt kommentarer, som dette notat gennemgår.

Følgegruppen er sammensat af medlemmer fra Teknik- og Miljøudvalget, erhvervslivet, klimarelaterede NGO'er, kulturlivet samt forbrugerorganisationer (TMU 6. november 2023) og deltagernes navne ses af listen til sidst i notatet.

Kommentarer fra Alternativet

Alternativet København anerkender indsatsen fra Klimaborgertingets medlemmer og vil gå videre med alle fem anbefalede pilotprojekter fra Klimaborgertinget og få dem udarbejdet som budgetforslag, der kan komme i spil til budgetforhandlingerne i september 2025.

Kommentarer fra Klimabevægelsen

Klimabevægelsen finder det positivt, at der fokuseres på grønne fællesskaber og specielt, at der også opfordres til at bruge de eksisterende fællesskaber som fx folkekøkkener, repair-cafeer og civile organisationer, der har et stort potentiale til at ændre folks vaner til gavn for den grønne omstilling, men som i mange tilfælde er underbemandede og underfinansierede.

Klimabevægelsen peger på, at anbefalingerne fra anden sæson af Københavnernes Klimaborgerting overvejende er fokuseret på, hvad borgerne selv kan eller bør gøre, mens kommunens ansvar eller forpligtelse er svagere berørt. De efterspørger, at kernespørgsmålet kunne handle om, hvad kommunen kan gøre for at fjerne barriererne for grønne fællesskaber.

04-03-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 4967

Dokumentnummer i F2
186251

Sagsnummer eDoc
2025-0077197

Sagsbehandler
Lene Bjerg Kristensen

Rådhussekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

Klimabevægelsen anfører til hver af de fem anbefalede pilotprojekter, hvordan de kunne udvikles, konkretiseres og opskaleres. Desuden kommenteres til pilotprojektet om 'Den ekstra stue', at der bør skabes flere fælleslokaler ved at bruge eksisterende faciliteter, da øget byggeri giver mere udledning.

Endelig har Klimabevægelsen nogle bemærkninger til Klimaborgertingets mandat med hensyn til graden af politisk forpligtelse, manglende vederlag, valg af eksperter samt vigtigheden af at indtænke borgertinget i en vedvarende institutionsopbygning i Københavns Kommune.

Kommentarer fra Grønne Nabofællesskaber

Grønne Nabofællesskaber anerkender Klimaborgertingets kerne-spørgsmål som et centralt spørgsmål i omstillingen af vores samfund frem mod gode liv inden for de planetære grænser. De peger på, at det er i tråd med IPCC's rapporter og forskning på området, at den grønne omstilling kræver fokus på, hvordan vores fælles normer og vaner skifter, og at disse defineres og formuleres i fællesskaber, som derfor er kernen til at nytænke, hvordan vi spiser, forbruger og transporterer os.

Grønne Nabofællesskaber understreger, at denne forandring kræver støtte, sparring og undervisning, og henviser til deres erfaringer med at etablere 4 kommunale hubs rundt om i landet, hvor en ansat frivilligkoordinator finansieret af kommunen understøtter, da det har vist sig at være en effektiv form til at igangsætte og understøtte lokal borgerdrevet klimahandling. Grønne Nabofællesskaber stiller sig til rådighed for at uddybe og udvikle denne model og foreslår, at Københavns Kommune vil understøtte, at der bliver etableret en hub i København, der kan understøtte grønne fællesskaber.

Kommentarer fra CONCITO

CONCITO's kommentarer har form af et debatindlæg bragt i Altinget den 14. marts 2025 med overskriften "Concito: Københavns politikere bør lytte til borgernes ønske om hjælp til mere klimavenlig levevis".

CONCITO peger på, at det samlede forbrugsaftryk vil skulle adresseres i langt højere grad fremover, da danskerne har et stort klimaaftryk også uden for Danmarks grænser.

CONCITO fremhæver, at Københavnernes Klimaborgerting peger på, at borgerne i høj grad efterspørger hjælp til handling, og fremhæver de konkrete anbefalinger om at starte pilotprojekter med at skabe rum og incitament til at spise grønnere og igangsætte oplysende genbrugscentraler rundt om i byen.

CONCITO anfører, at det vil være afgørende, at kommunen vedtager en ambitiøs klimaplan, der understøtter og hjælper de københavnske borgere til at leve mere klimarigtigt, hvis København fortsat skal være en internationalt anerkendt by på klimaområdet.

Følgegruppen for Københavnernes Klimaborgerting

Deltagerne i følgegruppen er:

Christopher Røhl (B), Teknik- og Miljøudvalget • Morten Melchior (C), Teknik- og Miljøudvalget • Mikkel Skovgaard (Ø), Teknik- og Miljøudvalget • Troels Christian Jakobsen (Å), Teknik- og Miljøudvalget • Anna Esbjørn, CONCITO - Programchef Fremtidens Byer • Phie Ambo,

filminstruktør • Mette Qvist, Ejendom Danmark – underdirektør ESG • Ilyas Dogru, FDM – forbrugsøkonom • Hatla Thelle, Klimabevægelsen – arbejdsgruppen Klimaborgerting • Micheal Gatten, København K Commerce & Culture (KCC) – direktør • Marie Sainabou Jeng, Madland – direktør og stifter • Jeppe Juul, Rådet for Grøn Omstilling – seniorrådgiver, Klima og Transport • Ole Schrøder, Tredje Natur – founding partner • Anneli Lindqvist – Ungeråd KBH • Ingrid Rahbek – Ungeråd KBH • Catharina Cecilia Aas, head of sustainability, Wonderful Copenhagen • Marina Janell Søndergaard, Grønne Nabofællesskaber.

Bilag

Kommentarer i deres helhed indsendt af Alternativet, Klimabevægelsen, Grønne Nabofællesskaber og CONCITO.

Bilag

Følgegruppens kommentarer i deres helhed til Klimaborgertingets anbefalinger 2025

Fra: Troels Christian Jakobsen (Borgerrepræsentationen) <Troels_Christian_Jakobsen@kk.dk>

Sendt: 26. februar 2025 13:19

Til: Nanna Frank <BD81@kk.dk>

Emne: Sv: Vil du skrive en kommentar til Klimaborgertingets anbefalinger - deadline 14. marts 2025

Kære Nanna

Tak for dit arbejde under forløbet.

Min kommentar:

I respekt for det kæmpe arbejde og den demokratiske samtaleånd som deltagerne i sæson 2 af Klimaborgertinget har lagt for dagen, så vil jeg og Alternativet København gå videre med alle fem anbefalinger fra borgertinget, og få dem udarbejdet som budgetforslag, der kan komme i spil til budgetforhandlingerne i september. Hvis nogle borgere har lyst og tid til at være med til at gøre dem helt færdige og flyvefærdige som budgetforslag, så er de meget velkomne til at skrive til mig.

Med venlig hilsen

Troels Christian Jakobsen

Borgerrepræsentant valgt for Alternativet

Medlem af Borgerrepræsentationen, samt bestyrelserne for ARC og Metroselskabet.

Fra: Hatla Thelle <hatlathelle@hotmail.com>

Sendt: 12. marts 2025 21:09

Til: Nanna Frank <BD81@kk.dk>

Cc: Andrea Fernande Rendtorff <fernande@klimabev.dk>

Emne: [EKSTERN] Sv: Vil du skrive en kommentar til Klimaborgertingets anbefalinger - deadline 14. marts 2025

 [KOMMENTAR TIL KLIMABORGERTINGETS ANDEN SAMLING.docx](#)

Hej Nanna, hermed Klimabevægelsens kommentarer.

Mvh Hatla.

Kbh, 11. marts 2025

Klimabevægelsens kommentarer til Klimaborgertingets anbefalinger, anden sæson, 2025.

Et borgertings formål er at anbefale tiltag, en offentlig myndighed kan iværksætte for at nå et bestemt mål¹; i dette tilfælde er formålet at sænke CO2 aftrykket fra borgernes forbrug. Vi synes, det er positivt, at der fokuseres på grønne fællesskaber, og specielt at der også opfordres til at bruge de eksisterende fællesskaber, som i mange tilfælde er underbemandede og underfinansierede. Folkekøkkener, repair-caféer, kirker, spejderbevægelser og civile organisationer generelt har vægtigt potentiale i forhold til at ændre folks vaner til gavn for den grønne omstilling. Men mange af dem kunne bruge mere opmærksomhed fra kommunen, både politisk og økonomisk.

Anbefalingerne fra anden sæson af Københavns Klimaborgerting finder vi dog, som helhed betragtet, overvejende er fokuseret på, hvad borgerne selv kan eller bør gøre, mens kommunens ansvar eller forpligtelse er svagere berørt. I samme ånd handler de enkelte pilotprojekter om at få borgerne 'motiveret til og få mulighed for at deltage i den grønne omstilling gennem fællesskaber' (s. 13).

Grunden til denne vinkling ligger primært i formuleringen af selve kernespørgsmålet.

Spørgsmålet lyder:

“Hvordan kan vi gennem fællesskaber opnå et nyt hverdagsliv i København, der kan nedbringe klimaaftrykket fra forbrug? Hvad kan vi sætte i gang for at øge motivation, muligheder og færdigheder til et nyt hverdagsliv, der særligt kan nedbringe udledninger fra bolig, transport og mad?”.

Der spørges altså om metoder til at 'øge motivation, muligheder og færdigheder til et nyt hverdagsliv'. Pilen peger på borgeren, som skal blive mere motiveret og dygtigere til at indgå i fællesskaberne. Kommunens ansvar og muligheder er i baggrunden. For også at inddrage Kommunens og politikernes rolle, kunne I have tilføjet et underspørgsmål, som for eksempel:

“Hvad kan kommunen gøre for at fjerne barriererne for grønne fællesskaber?”

Klimaborgertinget kommer selv ind på de mange barrierer, der eksisterer for at fremme bæredygtige fællesskaber og de negative følelser, det kan bære med sig. De skriver at “Der er en oplevelse af, at forandring kræver store personlige anstrengelser. At ændre vaner og vælge grønnere løsninger opfattes som komplekst og energikrævende, især når gevinsterne ikke opleves som konkrete eller umiddelbare”.

---

¹ Den grundlæggende tanke tager afsæt i det 'deliberative demokrati', som har rødder helt tilbage i antikkens Grækenland. Groft sagt indebærer et deliberativt demokrati, at den levende samtale og dialogbaseret borgerinddragelse er med til at kvalificere – og udmønte sig i – konkrete forslag til beslutningstagerne.

Vi vil fremhæve og uddybe rådene til kommunen, som i anbefalingerne er relativt løst formulerede. Vi så gerne, at der havde været et afsnit knyttet op til hver anbefaling, om hvad politikerne kan gøre for at fjerne barriererne for disse grønne fællesskaber, ligesom der er til pilotprojekterne

Ud over det personlige, er det værd at lægge mærke til, at 'manglende politisk opbakning' nævnes som en hindring (s.12). Dette kunne kommunen fremover bære lidt mere i ved at undersøge, hvor opbakningen mangler, og hvordan den kan etableres. Initiativet omkring de lokale klimatopmøder 2023-2024 er et godt eksempel på en borgernær administrativ opbakning, men dette er nu lukket ned, fordi det vurderes at være for ressourcekrævende i forhold til effekten. I stedet foreslås fra Forvaltningens side mindre direkte engagerende indsatser og færre midler til direkte indsatser i boliger og byområder, som ellers er fokus i Klimaborgertingets arbejde i denne samling.

Korte kommentarer til hvert enkelt projektforslag:

Venligmad : Fælles madlavning og spising som afprøves i boligforeninger er positivt. Dette kunne bl.a. ske gennem Boligforeningernes Landsforening, der repræsenterer de almene boligorganisationer. Andre partnere er selvsagt de private ejere som andelsboligforeninger og ejerforeninger, som har hver deres egne bestyrelser. Kommunen kunne understøtte projektet ved at opskalere plantebaseret mad i kommunens egne køkkener. Kompetencer, som er erhvervet her, vil kunne bruges i det private regi og have en afsmittende effekt ude blandt borgerne. På sidelinjen er vi glade for at læse - i TMFs bemærkninger til første fase - at arbejdet med at undgå reklamer for animalske fødevarer indgår i Klimastrategi 2035.

Grønne Fyrtårne: Også en rigtig god idé, hvor genbrugsstationernes rolle vil være central. Kommunen kunne arbejde med de juridiske begrænsninger, der angiveligt findes (nævnt i TMFs bemærkninger til anbefalingerne fra Klimaborgertingets første sæson), blandt andet for at støtte repair-caféer på genbrugsstationer.

Fælles om gaden: Der er allerede erfaringer med bilfrie gader, for eksempel på Nørrebrogade. Her ryddes gaden hvert år i september i forbindelse med halv-marathon. Der er hvert år store begivenheder af kommerciel eller sportslig art i København, hvor trafikken lægges helt om. Kommunen kunne støtte op om Fælles-om-gaden projektet ved at indføre en fast praksis, hvor alle ansøgninger om lukning af gader bliver koblet sammen med muligheden for borger-aktiviteter før eller efter.

Fra spild til måltid: Projektet kan forbindes med Venligmad idet de samme organisationer, virksomheder og kompetencer er i spil. Kommunens rolle kan her på samme måde være understøttende ved at forhindre madspild i kommunens egne køkkener, opkvalificere køkkenpersonale til at bruge alle fødevarer fuldt ud, osv.

Ekstra Stue: Kunne knyttes sammen med de grønne fyrtårne, hvad der igen sætter fokus på grundlaget for genbrugsstationernes virksomhed. Hvad angår at skabe flere fælleslokaler vil vi stærkt støtte at begynde med eksisterende faciliteter. Det er problematisk at skulle lave nye fælleslokaler, da øget byggeri giver mere udledning, og der givet er mange kvadratmeter rundt omkring, der står tomme meget af tiden. Bopælspligten har ikke direkte forbindelse til projektet, men det nævnes som reference til første sæsons anbefalinger. Vi støtter kraftigt, at der indføres bopælspligt på alle boliger i København.

Det fremgår af TMF bemærkningerne til første sæson, at det ligger inden for kommunens mandat.

Med venlig hilsen, Klimabevægelsen, Gruppen omkring Borgerinddragelse,
Lokalgruppe København.

PS:

Til sidst har vi nogle generelle bemærkninger til Klimaborgertingets mandat i forhold til OECDs principper, vel vidende at det ikke bliver lavet om i denne omgang²:

- Princip 2: Der skal være indflydelse på politiske beslutninger. Forpligtelsen i det nuværende mandat til at 'modtage og behandle' og senest to år efter at præsentere, hvad man har valgt at gå videre med, synes at være meget lidt forpligtende, men selve princippet er jo adresseret.
- Princip 4: Vederlag (honorar eller godtgørelse for udgifter) for deltagelse. Er ikke opfyldt.
- Princip 6: Adgang til viden og ekspertise, involverende eksperter valgt af deltagerne. Det er ikke vores indtryk, at deltagerne selv er involveret i at udvælge eksperterne.
- Endvidere finder forskningen, at det er vigtigt at borgertinget tænkes ind i en vedvarende institutionsopbygning (KOR, s. 9). Altså en eller anden form for permanens, som ikke er til stede i øjeblikket.³

---

² 'Good Practice Principles for Deliberative Processes for Public Decision Making'. OECD.

³ 'Klima, borgering og demokrati: hvad siger forskningen?' Klima- og Omstillingsrådet 2020, s. 9.

Fra: Marina Janell <mj@demx.dk>

Sendt: 14. marts 2025 08:47

Til: Nanna Frank <BD81@kk.dk>

Emne: [EKSTERN] Sv: Vil du skrive en kommentar til Klimaborgertingets anbefalinger - deadline 14. marts 2025

Kære Nanna

Mange tak for at give os mulighed for at kommentere på anbefalingerne.

Vi har jo virkelig været glade for fokuset på handlefællesskaber, så det har vi skrevet lidt om i den vedhæftede kommentar.

Sig endelig til, hvis der er mere vi kan hjælpe med

Dbh Marina

Marina Janell

Sekretariatsleder

Grønne Nabofællesskaber

Tlf: 2879 7003

Mail: marina@gnf.green

Sorøgade 6, 3. sal
2100 København Ø
deltagerdanmark.dk

Handlekraftige grønne fællesskaber har brug for støtte, sparring og undervisning

Kommentar til anbefalingerne fra København Kommunes Klimaborgerting
Grønne Nabofællesskaber

Som en del af Følgegruppen har det været en fornøjelse at få indblik i Klimaborgertingets arbejde og ikke mindst få mulighed for at bidrage til kernespørgsmålet omkring *‘Hvordan kan vi gennem fællesskaber opnå et nyt hverdagsliv i København, der kan nedbringe klimaaftrykket fra forbrug?’*. Det er et centralt spørgsmål i omstillingen af vores samfund frem mod gode liv inden for de planetære grænser og netop med fællesskaber i centrum har vi opbygget Grønne Nabofællesskaber. En national grøn bevægelse, der samler danskerne i lokale grupper, der handler sammen. Lige nu er der over 30.000 med i bevægelsen fordelt på mere end 250 grupper i alle landets kommuner. Vi sætter derfor stor pris på, at Københavns Kommune har valgt netop dette fokus. I tråd med IPCC’s rapporter og forskning på området kræver den grønne omstilling i høj grad fokus på hvordan vores fælles normer og vaner skifter, og disse defineres og formuleres i fællesskaber. Derfor er de kernen til at nytænke, hvordan vi spiser, forbruger og transporterer os.

Denne forandring kommer dog ikke af sig selv og kræver støtte, sparring og undervisning. Det kræver ressourcer at skabe anledninger til, at fællesskaberne etableres og opbygges – og ikke mindst at de handler sammen, og ikke blot holder møder. Denne observation gør Klimaborgertinget også og skriver: *“Nabofællesskaber og lokale fællesskaber kommer derfor heller ikke af sig selv – de skal hjælpes i gang, arrangeres og motiveres af andre ting end bare at mødes”*. Som et eksempel på dette har Grønne Nabofællesskaber etableret 4 kommunale hubs rundt om i landet, hvor en ansat frivilligkoordinator finansieret af kommunen understøtter udviklingen af handlefællesskaberne. Vi er i gang med at etablere mange flere, da det har vist sig at være en effektiv form til at igangsætte lokal borgerdrevet klimahandling. Det er vores erfaring af denne model katalyserer hastigheden hvormed, at civilsamfundet kan bidrage med forslag og aktiviteter frem mod grønnere indsatser, samtidig med, at de får musklerne til at hjælpe med at implementere disse tiltag og pilotprojekter sammen med resten af lokalområdet.

Grønne Nabofællesskaber stiller sig til rådighed for at uddybe og udvikle denne model og vi drømmer om at Københavns Kommune vil understøtte, at der bliver etableret en hub i København, der kan understøtte grønne fællesskaber.

Fra: Anna Esbjørn <ae@concito.dk>

Sendt: 14. marts 2025 11:15

Til: Nanna Frank <BD81@kk.dk>

Cc: Charlotte Louise Jensen <cj@concito.dk>; Niels Bethlowsky Kristensen <nk@concito.dk>

Emne: [EKSTERN] CONCITO kommentar til Teknik- og Miljøudvalget vedr. Klimaborgerringets anbefalinger II

Kære Nanna

CONCITO har i dag et debatindlæg i Altinget, som vi gerne have med som kommentar til jeres sag for Teknik- og Miljøudvalget om Klimaborgerringets anbefalinger fra sæson 2.

<https://www.altinget.dk/klima/artikel/concito-koebenhavns-politikere-boer-lytte-til-borgernes-oenske-om-hjaelp-til-mere-klimavenlig-levevis>

Det skrevet af mine kollegaer Charlotte Louise Jensen og Niels Bethlowsky Kristensen, Cc: her.

Debatindlægget repræsenterer CONCITO's opfordring til politikerne i Københavns Kommune.

Bedste hilsener

Anna Esbjørn
Programchef, Fremtidens Byer

Tlf. 30481634 | ae@concito.dk

Læderstræde 20
1201 København K
www.concito.dk

CONCITO

Debat

Concito: Københavns politikere bør lytte til borgernes ønske om hjælp til mere klimavenlig levevis

Kritikken af den kommende klimaplanens fokus på forbrugsbaserede udledninger er ude af trit med mange borgere, der længe har bedt om inspiration til en mere klimarigtig levevis, skriver Charlotte Louise Jensen og Niels Bethlowsky Kristensen.

Den kommende klimaplan indeholder blandt andet forslag til at få flere måltider med grøntsager og bælgrugter ind i de københavnske spisesteder, private som offentlige, skriver Charlotte Louise Jensen og Niels Bethlowsky Kristensen. Foto: Ida Marie Odgaard/Ritzau Scanpix

Charlotte Louise Jensen Seniorkonsulent, Concito

Niels Bethlowsky Kristensen Klimaanalytiker, Concito

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Flere københavnske politikere har tilsyneladende fået kolde fødder i forhold til indsatsen for at mindske københavnernes forbrugsudledninger.

Det fremgår af en artikel i Altinget 7. marts, hvor Jacob Næsager (K), Laura Rosenvinge (S) og Louise Theilade Thomsen (V) kritiserer dette element i Københavns Kommunes kommende klimaplan.

Den foreslåede klimaplan, som nu skal til politisk forhandling, opstiller en række klimatiltag, der har til formål at reducere klimaudledningerne fra københavnernes forbrug.

Det er tiltag, som svarer på det opdrag for reduktion af Københavns Kommunes forbrugsbaserede udledninger, som Københavns Borgerrepræsentation godkendte i efteråret 2021.

Men her forud for forhandlingerne beskrives forslagene fra Teknik- og Miljøforvaltningen blandt andet som "indoktrinerende" og "skøre".

Urimelig dom

I Altingets artikel kan man læse, at "det ikke er effektiv klimapolitik" når kommunen vil have den københavnske restaurationsbranche, virksomhedskantiner og detailhandlen til at præsentere københavnernes for mindre kød og flere bæredygtige fødevarer.

"Jeg synes nærmere, det har karakter af indoktrinering," siger Jacob Næsager, lige som han "ikke har behov for, at kommunen opfører templer, hvor man dyrker klimaet som en religion."

Dette er en helt urimelig dom over en række forslag om indsatser, som har til formål at inspirere og hjælpe Københavns borgere til at træffe klimarigtige valg.

Særligt, når flere og flere borgersamlinger — inklusive Københavns egne — peger på, at borgerne i høj grad

efterspørger hjælp til handling.

Anbefalingerne fra det seneste københavnske klimaborgerting (2024) understreger netop dette ønske, med mange konkrete anbefalinger om at starte pilotprojekter, for eksempel knyttet til at skabe rum og incitament til at spise grønnere og få igangsat "oplysende genbrugscentraler" rundt omkring i byen (henholdsvis side 13 og 16 i anbefalingskataloget).

I anbefalingerne fra Københavnertinget (2023) er der sågar opfordringer til, at kommunen "skal fortælle borgerne om små og nemme måder at bevæge sig på", som det fremgår på side 23.

Adresserer klimatunge forbrugsdomæner

Når nogle politikere nu argumenterer imod initiativer med en, som de beskriver det, "holdningsbearbejdende" tilgang, ignorerer de således mange af deres egne borgeres ønsker, samt et væsentligt potentiale for reduktion af københavnernes forbrugsudledninger.

Forslagene til indsatser i Københavns nye klimaplan adresserer nemlig nogle af de mest klimatunge forbrugsdomæner som vores fødevareforbrug og transportvaner.

“

Beregninger fra Klimarådet viser for eksempel, at efterlevelse af de officielle kostråd omtrent kan halvere forbrugsudledningen fra danskernes fødevareforbrug.

Charlotte Louise Jensen og Niels Bethlowsky Kristensen

Hhv. seniorkonsulent og klimaanalytiker, Concito

Som politikerne selv skitserer i deres udtalelser, så omfatter den kommende klimaplan blandt andet forslag til at få flere måltider med grøntsager og bælgrugter ind i de københavnske spisesteder, private som offentlige, ligesom den kommer med forslag til at

gøre det mere attraktivt at holde ferie mere lokalt, frem for at flyve på ferie i udlandet.

CONCITO-rapporten om Danmarks globale forbrugsudledninger viser, at der er stort klimapotentiale i at adressere netop disse forbrugsdomæner.

Beregninger fra Klimarådet viser for eksempel, at efterlevelse af de officielle kostråd omtrent kan halvere forbrugsudledningen fra danskernes fødevareforbrug.

Ligeledes har en nylig CONCITO-analyse af danskernes ferievaner vist, at flyrejsen står for 60 procent af feriens samlede udledning, når danskerne holder ferie i udlandet. Her er altså meget at hente ved at holde flere ferier lokalt.

Potentiale for ambitiøs klimapolitik

Det er svært at forstå, hvorfor kommunen ikke må opfordre københavnere til at holde ferie lokalt, når Københavns Kommune tilsyneladende godt må hjælpe deres borgere på ferie i sydens sol.

Ved Principaftalen om budget 2024-2025, vedtog man nemlig et pilotprojekt, som skulle give de ældre københavnere mulighed for at komme på betalt velfærdsferie, og dette blev effektueret med charterferier til Malaga i slutningen 2024, ifølge en artikel fra TV2 i september 2024.

Politikerne understreger, at de kan se potentiale for en ambitiøs klimapolitik fra Københavns Rådhus, men det går primært på opbakning til, at kommunen kan gå foran og være en meget mere klimabevist indkøber.

Det er helt oplagt, at Københavns Kommunes offentlige indkøb skal være klimarigtige, men som det fremgår af Bilag 4 under afklaring af indsatsområder og tilhørende delmål for den samlede Klimastrategi 2035, udgør kommunens egen udledning mindre end en tiendedel af borgernes samlede forbrugsbaserede klimaaftryk.

Netop danskernes samlede forbrugsaftryk er noget vi fremadrettet kommer til at skulle adressere i langt højere grad, både nationalt og lokalt, da vi som danskere har et stort klimaaftryk også udenfor Danmarks grænser.

Hjælp københavnernes til at leve mere klimarigtigt

Herfra skal derfor lyde en opfordring til, at de københavnske politikere tager deres egen beslutning om et pejlemærke for reduktion af kommunens forbrugsudledninger alvorligt.

Dette indebærer både at tage forvaltningens arbejde og forslag til handlinger mere seriøst, samt i større grad at lytte til og imødekomme Københavnernes anbefalinger og ønsker til kunne leve mere klimarigtigt.

Hvis politikerne fortsat har ønsker om at København skal være en international anerkendt by på klimaområdet vil det være afgørende, at kommunen vedtager en ambitiøs klimaplan, der understøtter og hjælper de københavnske borgere til at leve mere klimarigtigt.

[Se alle personer](#)

Charlotte Louise Jensen
Seniorkonsulent, Concito

Niels Bethlowsky Kristensen
Klimaanalytiker, Concito